

Pablo Galacia di'tacjārārē cū ojáca pūrĩ ni'i

A'ti pūrĩ a'tiro weero ojano'pã nise ni'i

Pablo Galacia di'tacjārārē a'ti pūrĩrē ojacu niwĩ. Romacjārārē oja'caro weronojõ narē ojacu niwĩ.

A'tere ojacu niwĩ. Masã mejêta yu'ure Jesucristo ye quetire bu'edutirã sôrôwã nisere ojacu niwĩ. “Jesucristo basu, marĩ pacu Õ'acũ basu sôrôwã”, ni ojacu niwĩ.

Apeyere, “Moisé duti'que me'rã marĩ bu'iri marĩrã tojamasĩtisa'a”, nicu niwĩ. “Jesucristore êjõpeose me'rã dia'cũ añurã tojamasĩ'i”, nicu niwĩ.

Pablo Jesucristore êjõpeorārē Galacia di'tapu nirārē oja'que ni'i

¹⁻² Yu'u Pablo, yu'u me'rãcjārã me'rã musã Jesucristore êjõpeorārē Galacia di'tapu nirārē oja'a. Musãrē añudutise o'o'o. Yu'u Jesucristo besecũ'cu ni'i. Yu'ure masã mejêta Õ'acũ ye quetire weredutirã besewã. Na o'ócã mejêta tere were'e. Jesucristo, cū pacu Õ'acũ na basu yu'ure besewã. Õ'acũta Jesucristo wẽrĩ'cũpũre masõcu niwĩ.

³ Marĩ wiogu Jesucristo, marĩ pacu Õ'acũ añurõ weeato musãrē. E'catise, musãrē ejerisãjãcã weeato.

⁴ Jesucristo cũ basu cũ ɥaro me'rã marĩ ña'arõ wee'quere wẽrĩbosacu niwĩ. A'ti ɥmũco cjase ña'ase doca ninemoticã'to nígũ tojo weecu niwĩ. A'tere wéégũ, marĩ pacu Õ'acũ duti'caronojõta weecu niwĩ. ⁵ Tojo weerã marĩ Õ'acũrẽ e'catise o'onu'cũcã'rã. Tojota weerouasa'a.

*Jesucristore ãjõpeose me'rã dia'cũ
yũ'rũrãsa'a nise ni'i*

⁶ Õ'acũ musãrẽ ma'ígũ, besecu niwĩ. Jesucristo cũ wẽrĩse me'rã musãrẽ yũ'rũocu niwĩ. Cũ tojo weemicã, musã pe'e maata waro cũrẽ ãjõpeodu'urã wee'e. Apeye bu'ese pe'ere siruturã wee'e. Musã tojo weecã tũ'ogu, ɥputu ɥcuasa'a. ⁷ Æpẽrã musã ne waro ãjõpeo'quere dojorẽsama. Musãrẽ Jesucristo ye quetire weresu'riasama. Tere dũcayusĩ'rĩsama. Jesucristore ãjõpeose me'rã dia'cũ marĩrẽ yũ'ruta basio'o. Apeye bu'eseɥa basiotisa'a. ⁸ Ɔsã musãrẽ Õ'acũ masãrẽ yũ'rũose quetire queoro werewũ. Musãrẽ Jesucristo ye quetire mejẽcã weregure Õ'acũ ɥputu bu'iri da'reato. No'o yũ'ũnojoõrẽ, o apĩ ɥ'mũsecjũ Õ'acũrẽ wereco'tegure ɥsã mejẽcã werecã, bu'iri da'reato. ⁹ Yũ'ũ todũporopũ musã tiropũ nígũ, a'tere weretojawũ. Ni'cãrõacãrẽ apaturi ninemo'o tja. No'o ɥsã bu'e'que Jesucristo ye quetire musãrẽ mejẽcã weregũnojoõrẽ Õ'acũ bu'iri da'reato.

¹⁰ Yũ'ũ a'tere weregũ, masã yũ'ure "Añubutiaro wereme'rĩmi" niato nígũ mejẽta were'e. Õ'acũ pe'ere "Queoro bu'emi" nidutigũ were'e. Yũ'ũ todũporopũre "Masã yũ'ũ me'rã

e'catiato", ninu'cūwũ. Tojo ninu'cūgũ pūrĩcã, Jesucristo ɥaro weetibosa'a. Cũrẽ da'raco'tegu mejẽta nibosa'a.

Õ'acũ Pablöre Jesucristo ye quetire weredutigu cūu'que ni'i

¹¹ Yũ'u queoro musãrẽ masĩcã ɥasa'a. Yũ'u bu'ese masã na wãcũse mejẽta ni'i. ¹² Yũ'ure tere ne ni'cũ masũ bu'etiwĩ. Jesucristo cã basu te bu'esere masĩcã weewĩ.

¹³ Yũ'u todɥporopɥ judío masã na ẽjõpeosetisere sirutugɥ weecũ'quere musã tɥ'opã. Jesucristore ẽjõpeorãrẽ ña'abutiario weecũwũ. Ne ni'cũ Jesucristore ẽjõpeogɥ mariato nígũ na ẽjõpeosere pe'osĩ'rĩmiwũ.

¹⁴ Yũ'u ma'mɥ nígũ, judío masã na ẽjõpeosetisere añurõ weewɥ. ãpẽrã yũ'u me'rãcjãrã yũ'rɥoro ɥsã ñecũsumɥa weesetimujãti'quere weeyũ'rɥnũ'cãwũ. ¹⁵ Yũ'u Jesucristore ẽjõpeorãrẽ ña'arõ weewɥ. Tojo weemicã, yũ'u bajuase ɥporopɥ Õ'acũ beseyutojacɥ niwĩ. ɥputɥ ma'ígũ, cã macũ nidutigɥ besecɥ niwĩ.

¹⁶ Cũ "Beseguti" ní'caronojõta queoro ni'cã nɥmɥ cã macũrẽ yũ'ure ĩ'owĩ. ĩ'o, yũ'ure judío masã nitirãrẽ Jesucristo ye quetire weredutiwĩ. Cũ tojo ĩ'ocã, ãpẽrãrẽ "¿Yũ'u de'ro weegusari?" ni sãrĩtiña'nemotiwũ. ¹⁷ Apeye quẽ'rãrẽ "Jesucristo yũ'u ɥporo besecúumɥ'tã'cãrã tiro Jerusalẽpɥ maata sãrĩtiña'baque'ogɥ wa'aguti", nitiwɥ. Tojo weronojõ o'ogɥ, diacjũ wa'a wa'awɥ Arabia di'tapɥ. Be'ro topɥ ní'cɥ Damascopɥ majãmitojatiwɥ tja.

18 Yũ'u Jesucristore ějõpeoca be'ro i'tia cũ'ma yũ'rũwũ. Ticuse cũ'marĩ yũ'rũca be'ro Jerusalẽpũ Pedrore ĩ'agũ wa'awũ. Topũre cũ me'rã pũa semana dia'cũ tojaque'ani'wũ. 19 Jesucristo cũ besecũú'cãrã nipe'tirãpũre ĩ'atiwũ. Pedro, apĩ Santiago marĩ wioĝũ Jesucristo acabiji dia'cũrẽ ĩ'awũ. 20 Õ'acũ tũ'oropũ mũsãrẽ wereĝuti. A'te yũ'u weresere nisoogũ mejẽta wee'e.

21 Yũ'u Jerusalẽpũre nĩca be'ro Siria di'tapũ, tojo nicã Cilicia di'tapũ wa'awũ. 22 Yũ'u Judea di'tapũre yoacã nitĩwũ. Tojo weerã ãpẽrã Jesucristore ějõpeorã yũ'ũre ĩ'amasĩtiwã. 23 Yé quetipũ dia'cũrẽ tũ'ocãrã niwã. "Sõ'onĩcatero marĩrẽ ña'arõ weesĩ'rĩĝũ sirutu'cũ ni'cãrõacãrẽ 'Jesucristore ějõpeoya', nĩcusiagũta weepũba. Todũporopũre Jesucristore ějõpeosere pe'ocã'sĩ'rĩmi'cuta niapũba", ni ucjacãrã niwã. 24 Yũ'u Jesucristore ějõpeosere tũ'orã, Õ'acũrẽ e'catise o'ocãrã niwã.

2

Pablo Jerusalẽpũ Jesú cũ ne waro besecũú'cãrã me'rã ucũ'que ni'i

1 Catorce cũ'marĩ Jerusalẽpũ yũ'u ejãca be'ro Bernabé me'rã apaturi ti macãpũ wa'awũ tja. Ûsã me'rãcjũ Tito wãmetigũ quẽ'rãrẽ miawũ. 2 Õ'acũ yũ'ũre topũ wa'adutiwĩ. Tojo weegũ wa'awũ. Jerusalẽpũre eta, Jesucristore ějõpeorã wiorã me'rã dia'cũ nerẽ, ucũwũ. Judío masã nitirãrẽ Jesucristo masãrẽ yũ'rũomi nise queti, yũ'u bu'e'quere narẽ werewũ. Yũ'u ne waropũ

bu'enu'cã'quere, yu'u ni'cãrõacã bu'esere ¿de'ro nirãsari? nígũ, werewu. Mu'u bu'ese wamarĩ'i nirĩ nígũ, wereña'miwu. ³ Na ne mejẽcã nitiwã. Yu'u me'rãcjũ Tito judío masũ mejẽta niwĩ. Cũ tojo nimicã, ãsã judío masã weewuasenojõrẽ weedutitiwã. “Cũrẽ õ'rẽcju yapa caserore yejecõ'arõua'a”, nitiwã.

⁴ Wiorã pe'e “Titore õ'rẽcju yapa caserore yejecõ'arõua'a” nitimicã, ãpẽrã tojo nico'terã pe'e “Cũrẽ yejecõ'arõua'a”, niwã. Na Jesucristore ãjõpeota'sarã, Jesucristore ãjõpeorã me'rã a'mesu'awã. Tojo nita'sa, i'adu'tiri masã niwã. Na ãsã Jesucristore ãjõpeorã weesetisere i'awã. Ësã cũrẽ ãjõpeorã Moisé dutise doca niticã i'awã. Tere i'arã, ãsãrẽ ãsã ñecũsumuarẽ dutimujãti'quere weedutisĩ'rĩmiwã tja. Moisé cũ duti'que doca cũusĩ'rĩmiwã tja. ⁵ Na tojo dutimicã, ãsã ne cã'rõacã na dutisere “Weerouasato”, nitiwu. Musãrẽ Jesucristore ãjõpeose me'rã dia'cũ yu'rurãsa'a nise quetire masĩcã ua'a. Tojo weerã diacjũ cjase, Jesucristo yere wererãti nĩrã, na weeduti'quere weetiwu.

⁶ Wiorã yu'ure mejẽcã weredutitiwã. “Marĩ ñecũsumuarẽ weeduti'quere weedutiya judío masã nitirãrẽ”, nitiwã. Õ'acũ marĩ nipe'tirãrẽ ni'cãrõnojõ i'asami. Tere masĩgũ, “Na wiorã nima” ni, uputu waro wãcũtiwu. Õ'acũ narẽ bese'caronojõta yu'u quẽ'rãrẽ besewĩ. ⁷ Wiorã yu'ure a'tiro niwã: “Mu'u quẽ'rã Õ'acũ bese'cu ni'i. Cũ mu'urẽ judío masã nitirãrẽ Jesucristo ye quetire weredutiapĩ. Pedrore judío masãrẽ wereduti'caronojõta mu'urẽ na pe'ere

weredutiapĩ”, niwã wiorã. ⁸ Õ'acũ Pedrore judío masãrẽ Jesucristo ye quetire wereduticũ niwĩ. Cũ Õ'acũta tja yu'ũ quẽ'rãrẽ Jesucristo ye quetire judío masã nitirã tiro pe'ere weredutiwĩ. ⁹ Jerusalẽpũre Santiago, Pedro, tojo nicã Juã na i'tiarã Jesucristore ãjõpeorã wiorã niwã. Na yu'ũre “Judío masã nitirãrẽ Õ'acũ mu'ũrẽ ma'ígũ weredutiapĩ”, niwã. Tojo weerã ãsã puarãrẽ, yu'ũ, tojo nicã Bernabére “Marĩ ni'cãrõnojõ da'rarãsa'a”, niwã. Na ãsãrẽ “Jesucristo ye quetire judío masã nitirãrẽ wererã wa'aya”, niwã. “Ûsã pe'e judío masãrẽ wererãti”, niwã. ¹⁰ Ûsãrẽ a'te dia'cũrẽ weedutiwã: “Pajasecuorãrẽ weetamuña”, niwã. A'teta niwũ yu'ũ añurõ weeguti ni wãcũyu'rũnũ'cã'que.

Pablo Antioquíapũ Pedrore tu'ti'que ni'i

¹¹⁻¹² Be'ro Pedro Antioquíapũre etawĩ. Cũ ne waro ti macãpũre etãca be'roacã añurõ weemiwĩ. Cũ topũre nígũ cũ queoro weeti'que wapa cũpũreta tu'tiwũ. Ne waro judío masã nitirã Jesucristore ãjõpeorã me'rã ba'a, na me'rã ba'pati nicã'miwĩ. Cũ tojo wee nisetiri cura judío masã Jerusalẽcjãrã Santiago cũ o'ó'cãrã etawã. Pedro na etacã ã'agũ, judío masã nitirã me'rã weeseti'quere weedu'ucã'wĩ. Napũ yu'ũre tu'tibosama nígũ, tojo weewĩ. Topũ etarã judío masã weedutisere queoro weeri masã niwã. Tojo weerã judío masã nitirãrẽ “Judío masãrẽ dutisere weeroua'a”, ni bususijawã. Tojo weegũ narẽ uigũ, Pedro judío masã nitirã me'rã ba'patidu'ucã'wĩ. Na me'rã ba'anemotiwĩ majã. ¹³ ãpẽrã judío masã cũ weesere ã'arã,

cũ weronojõ weeta'sawã. Judío masã nitirã me'rã ba'ami'cãrã ba'atiwã. Na me'rã nisetitiwã. Bernabéputa tojo weenemopeocã'wĩ.

¹⁴ Na Jesucristore ãjõpeose me'rã dia'cũ yu'rurãsa'a nisere masĩmirã, queoro weetiwã. Tojo weegu na weese queoro niticã ĩ'agũ, Pedrore nipe'tirã Jesucristore ãjõpeorã ĩ'orõpu tu'tiwũ. Cãrẽ a'tiro niwũ: “Mũ'u judío masũ nimigũ, judío masã nitirã me'rã ba'agu, na weronojõ weesetigu wee'e. Mũ'u tojo weese añu ni'i, añurõ pe'e. Mejõ ni'cãrõacãrẽ na me'rã ba'ati, na me'rã nisetitigu, 'Judío masã weronojõ weeya', nigũ wee'e tja narẽ. Mũ'u tojo weecã, 'Ësã Moisé duti'quere weerõasa'a', ni wãcũsama. Mũ'u basu weetise judío masã nitirãrẽ 'Weeya' nĩrõnojõ wa'a'a. Mũ'u tojo weese ña'a ni'i”, niwũ.

Judío masã, judío masã nitirã ãjõpeose me'rã dia'cũ yu'rurãsama nise ni'i

¹⁵ Marĩ ne bajarãputa judío masã nitojacãrã niwũ. Æpẽrã weronojõ Moisé cũ duti'quere weeticã weewe'e. ¹⁶ Tojo nimirã, marĩ Moisé duti'quere wéerã, yu'rũmasĩtisa'a. Jesucristore ãjõpeose me'rã dia'cũ yu'rũwetimasĩ'i. Marĩ Õ'acũ me'rã añurõ nisĩrĩrã, Jesucristore ãjõpeo'o. Moisé cũ duti'quere wéerã pũricã, ne ni'cũ Õ'acũ me'rã añurõ nĩmasĩtisami. ¹⁷ Marĩ “Jesucristo me'rã dia'cũ yu'rurãsa'a” nicã, marĩ acawererã judío masã a'tiro nima marĩrẽ: “Mũsã ña'a ni'i”, nima. “Marĩ ñecũsumuarẽ duti'quere weetirã, judío masã nitirã weronojõ mũsã ña'a ni'i”, nima marĩrẽ. To pũricãrẽ

tojo nírã, “Jesucristo marĩrẽ sũ'ori ña'arõ weegu weemi narẽ”, nisama. Na tojo nise diacjũ niwe'e. Jesucristore tojo weese marĩ'i.

¹⁸ Musãrẽ “Marĩ ñecũsumua duti'que me'rã yu'rũsome”, ni weretojawũ. Ni'cãrõacãrẽ “Te me'rã yu'rũrãsa'a, tere weeya” nígũ, yu'uta bu'iritibosa'a.

¹⁹ Yu'u toduporopure a'tiro wãcũmiwũ. “Moisé cũ duti'que me'rã dia'cũ Õ'acũ me'rã añurõ nita basiosa'a”, nimiwũ. Tojo nimigũ, ne weepõtëoticãti. Be'ro yu'ure Õ'acũ cũ macũ Jesucristore ï'owĩ. Tojo weegu ni'cãrõacãrẽ Jesucristore ëjõpeogu, Õ'acũ me'rã wãcũpi'etiro marĩrõ nicã'a. Marĩ ñecũsumuarẽ weeduti'quere wãcũnrũwe'e majã.

²⁰ Jesucristo curusapu wërĩcu niwĩ. Yu'u cãrẽ ëjõpeogu, cũ me'rã wërĩgũ weronojõ wa'acu niwũ. Tojo weegu yu'u se'saro niwe'e. Ni'cãrõacãrẽ Jesucristo yu'ure sũ'ori nimi. Yu'u cũ uaro, cũ dutiro wee'e. Õ'acũ macũrẽ ëjõpeogu, wãcũtutua'a. Cũ yu'ure ma'ígũ, ña'arõ wee'quere wërĩ wapayebosacu niwĩ.

²¹ Yu'u Jesucristo wërĩ'quere “Mejõ warota nima'acã'a”, niwe'e. Cũ yu'ure ma'isere ne du'usĩ'rĩtisa'a. Moisé duti'que me'rã marĩ yu'rũta basiocãma, Jesucristo mejõ waro wërĩbopĩ.

3

Moisé dutise oja'que, Jesucristore ëjõpeose cjase ni'i

¹ Musã Galaciacjãrã Jesucristore ëjõpeodu'urã, tu'omasĩtibutiarã weronojõ weerã wee'e. ¿Noa

müsãrẽ nisoosijamirĩto mejẽcã ãjõpeodutirã? Ësã topure nĩrã, müsãrẽ Jesucristo cũ curusapũ wẽrĩsere queoro werewũ. Musã añurõ ùsã weresere tu'owũba. ² A'te dia'cũrẽ müsãrẽ sãrĩtiña'gũti. Musã Moisé duti'quere wéerã, ¿Espíritu Santure ñe'erĩ? Ñe'etipã. Jesucristo ye quetire tu'orã cũrẽ ãjõpeorã pe'e, ñe'epã. ³ Musã Õ'acũ põ'rã sãjãrã, Espiritu Santu tutuaro me'rã sãjãnu'cãwũ. Ni'cãrõacãrẽ müsã tutuaro me'rã ãjõpeoyapatirãti, ¿nimiti? Põtẽotisa'a. ¿Musãrẽ tu'omasĩse pe'tia wa'ati? ⁴ Jesucristore ne waro ãjõpeocã, ãpẽrã müsãrẽ ña'arõ weecãrã niwã. Ni'cãrõacãrẽ cũrẽ ãjõpeodu'urã, “Mejõ waro pi'etipã”, ¿nirã weeti? Yũ'u tu'oña'cã, mejõ waro pi'etipã. ⁵ Õ'acũ müsãrẽ Espiritu Santure o'ócũ niwĩ. Cũ tutuase me'rã müsã wa'teropure peje weeĩ'omi. ¿De'ro weegu tojo weesari, müsã tu'oña'cã? Jesucristo ye quetire müsã tu'o ãjõpeocã, tojo weesami. Moisé cũ duti'quere weecãma, ne tojo weetibosami.

⁶ Marĩ ñecũ Abrahã ye cjasere wãcũrã. Cũ pũrĩcã Õ'acũrẽ ãjõpeocũ niwĩ. Tojo weegu Õ'acũ cũrẽ “Añugũ nimi”, ni ĩ'acũ niwĩ. ⁷ Musã a'tere masĩña. Abrahã weronjõ Õ'acũrẽ ãjõpeorã náta nima Abrahã pãrãmerã waro. ⁸ Õ'acũ ye queti ojãca pũrĩpũ judío masã nitirã na Õ'acũrẽ ãjõpeoatjere ojayuno'caro niwũ. Narẽ yũ'rãoatjere wereyugũ, Õ'acũ Abrahãrẽ a'tiro nicũ niwĩ: “Nipe'tirã a'ti di'tacjãrã mu'ũ weronjõ ãjõpeosiruturãrẽ ‘Añurã nima, bu'iri mooma’, ni ĩ'agũti. Narẽ añurõ weeguti”, nicũ niwĩ. ⁹ Abrahã Õ'acũrẽ ãjõpeocũ niwĩ. Tojo

weegu Õ'acũ cŭrẽ añurõ weecu niwĩ. A'tiro nicã quẽ'rãrẽ nipe'tirã Jesucristore ãjõpeorãrẽ Õ'acũ añurõ weemi.

10 Æpẽrã pŭrĩcãrẽ Õ'acũ bu'iri da'resami. Na a'tiro wãcŭsama. “Moisé duti'quere wéerã, yu'rurãsa'a”, nisama. Tojo wãcŭmirã, nipe'tise tere weepe'otisama. Õ'acũ ye queti ojãca pŭrĩpũre a'tiro niwũ: “Nipe'tise Moisé duti'quere weepe'otigũnojõ bu'iri da'reno'gũsami”, niwũ. Tojo weerã “Moisé duti'que me'rã yu'rurãsa'a”, nimisama. Niwe'e. Õ'acũ narẽ bu'iri da'regusami. 11 Õ'acũ ye queti ojãca pŭrĩpũre a'tiro ojano'wũ: “Õ'acũ cŭrẽ ãjõpeorãrẽ 'Añurã nima', ni ï'asami. Cũ me'rã ninu'cŭrãsama”, niwũ. Tojo weerã marĩ masĩ'i. Moisé dutise me'rã ne ni'cũ Õ'acũ me'rã añurõ nita basiowe'e. 12 Moisé cũ dutise pe'e tojo mejẽta ni'i. A'tiro pe'e niwũ. “Nipe'tise Moisé duti'quere weepe'ogu, Õ'acũ me'rã catinu'cũcũsami. Tere weepe'otigure Õ'acũ 'Bu'iri cuomi', ni ï'agũsami”, niwũ. 13 Marĩ nipe'tise Moisé duti'quere weepõtẽowe'e. Tojo weegu Õ'acũ na weepe'otima nígũ, “Bu'iri cuoma”, nicu niwĩ. Apero, Õ'acũ ye queti ojãca pŭrĩpũre a'tiro ojano'wũ: “No'o na wẽrĩca be'ro yucuguru du'teyoono'cãrã Õ'acũ bu'iri da'reduti'cãrã nima”, ni ojano'caro niwũ. Duporopũre masã ña'arãrẽ tojo weecũcãrã niwã. Jesucristo quẽ'rã ña'agũ, bu'iritigu weronojõ marĩ bu'iri da'reno'bo'quere curusapu wẽrĩ wapayecu niwĩ. Tojo weegu cũ marĩrẽ

yu'rucã weecu niwĩ. Marĩ ni'cãrõacãrẽ cũrẽ
 ẽjõpeorã, bu'iri marĩ'i. ¹⁴ Jesucristo marĩrẽ
 bu'iri da'rebo'quere curusapũ wẽrĩ wapayecu
 niwĩ. Tojo weecã, Õ'acũ Abrahãrẽ judío masã
 nitirã quẽ'rãrẽ "Tojo weeguti" ní'que queorota
 wa'acaro niwũ. Jesucristore ẽjõpeocã, narẽ
 Abrahãrẽ weronojõ "Añurã, bu'iri marĩrã
 nima", ni ñasami. Tojo weegu cũ ní'caronojõta
 weesami. Nipe'tirã Jesucristore ẽjõpeorãrẽ
 Espíritu Santure o'ósami.

Õ'acũ Abrahãrẽ, Moisére cũ ucũ'que ni'i

¹⁵ Ni'cãrõacãrẽ masã na weewuasenojõrẽ
 mäsãrẽ ni'cã queose o'oguti. Masã "A'tiro
 weerã" ni, wiorã tiro papera apoyusama. Be'ro
 na tere apóca be'ro ne ni'cũ "Ti pũrĩrẽ cõ'acã'ña,
 a'tiro ojanemoña", nímasĩtisami. ¹⁶ Õ'acũ cũ
 Abrahãrẽ ní'que a'te weronojõta niwũ. A'tiro
 nicu niwĩ: "A'ti turicjãrãrẽ mu'ũ pãrãmi ni-
 turiagupũ me'rã añurõ weeguti", nicu niwĩ.
 "Mu'ũ pãrãmerã nituriarã pãjãrã me'rã añurõ
 weeguti", niticu niwĩ. Mejõ "Mu'ũ pãrãmi
 nituriagu ni'cũ me'rã dia'cũ weeguti", nicu
 niwĩ. Tojo ní'gũ, Jesucristore ucũgũ weecu niwĩ.
¹⁷ Yu'ũ mäsãrẽ nise a'tiro nirõ wee'e. Õ'acũ
 Abrahãrẽ nicu niwĩ: "Masã yu'ũre ẽjõpeorã
 yu'rurãsama. Na yu'ũ me'rã añurõ nirãsama",
 nicu niwĩ. Be'ropũ cuatrocientos treinta cũ'marĩ
 be'ro Õ'acũ cũ dutisere Moisére cũucu niwĩ.
 Tere cũ'gũ, "Toduporopũ Abrahãrẽ 'Yu'ũ tojo
 weeguti' ní'que wapamarĩrõsa'a", niticu niwĩ.
¹⁸ Marĩ Moisé cũ oja'quere weecã, Õ'acũ

me'rã añurõ nita basiocãma, Õ'acũ Abrahãrẽ toduporopu ní'que wapamarĩbopã. Tojo niwe'e. Õ'acũ Abrahãrẽ ma'ígũ, "Cũ tojo weeguti" ní'que queoro weecu niwĩ. "Nipe'tirã mu'ũ weronojõ ejõpeorãrẽ yu'ruoguti", nicu niwĩ.

¹⁹ To pũrĩcãrẽ ¿de'ro weegu Õ'acũ Moisére sõ'oní'que dutisere cūupari? A'tiro ni'i. Marĩrẽ "Ña'arã ni'i, bu'iri cæo'o" ni masĩdutigũ cūucu niwĩ. Õ'acũ tere Abrahã pãrãmi nituriagu Jesucristo a'tiri curapu cūutæocu niwĩ. Jesucristo me'rã Õ'acũ "A'ti turicjãrãrẽ añurõ weeguti" ní'que queoro wa'awu. Te dutisere Õ'acũ cãrẽ wereco'terã u'musecjãrã me'rã Moisére were dutio'ocu niwĩ. Moisé pe'e quẽ'rã tere tu'ogu, wereturiacu niwĩ masãpure tja. ²⁰ Abrahã pe'ere Õ'acũ añurõ weeatjere ãpẽrãrẽ weredutio'otimigũ, cã basuta werecu niwĩ. Tojo weero Õ'acũ Abrahãrẽ ní'que pe'e Moisére ní'que yu'ruoro wapatiyu'rũnu'cãcaro niwũ.

²¹ To pũrĩcãrẽ Abrahãrẽ cã ní'que wapatiyu'rũnu'cãcã, ¿Moisére cã duti'que pe'e wapamarĩpari? Niticarõ niwũ. Masã nipe'tise Moisé cã dutisere weeta basiocãma, marĩrẽ Õ'acũ me'rã añurõ nita basio nibopã. Basioticarõ niwũ. ²² Õ'acũ ye queti ojãca pũrĩpu a'tiro ojano'caro niwũ: "Nipe'tirã masã ña'arã nima. Bu'iritirã nima", niwũ. Tojo weero Õ'acũ Abrahãrẽ cã duporopu ní'que wa'a'a. A'tiro nicu niwĩ: "Mu'ũ weronojõ ejõpeosiruturãrẽ 'Añurã nima', ni ã'agũti", nicu niwĩ. Tojo weegu Õ'acũ Jesucristore ejõpeorãrẽ bu'iri da'reno'bo'quere

yu'ruosami.

²³ Marĩ Jesucristore ějõpeose duporo cũrẽ ějõpeoatjere co'terãnojõta Moisé cũ duti'que doca níni'cãrã niwũ. Moisé dutisere weepe'osĩ'rĩmirã, nipe'tisere weepõteõticãrã niwũ. ²⁴ Moisé dutise me'rã Õ'acũ marĩrẽ "Ña'arã ni'i" ni masĩdutigũ cũucũ niwĩ. Tere masĩrã, marĩ "¿De'ro wee ña'arõ nisere du'urãsari?" niato níguũ cũucũ niwĩ. Be'ro Jesucristo a'ticã, marĩ a'tere masĩcãrã niwũ. "Cũrẽ ějõpeorã, Õ'acũ me'rã añurõ nímasĩsa'a", nicãrã niwũ.

²⁵ Ni'cãrõacãrẽ marĩ Jesucristore ějõpeoritero ni'i. Tojo weerã Moisé dutise doca niwe'e majã.

²⁶ Marĩ nipe'tirã Jesucristore ějõpeose me'rã Õ'acũ põ'rã ni'i. ²⁷ Jesucristore ějõpeotjĩarã, wãmeyeno'cãrã niwũ. Musã que'rãrẽ cũ weronjõ niseticã weecũ niwĩ. ²⁸ Õ'acũ nipe'tirã cũ macũ Jesucristore ějõpeorãrẽ yu'ruosami. Judío masãrẽ, judío masã nitirãrẽ yu'ruosami. Tojo nicã ãpẽrãrẽ da'rawã'ñaco'terãrẽ, da'raco'tetirãrẽ yu'ruosami. Æmuarẽ, numiarẽ ni'cãrõnojõ yu'ruosami. Marĩ nipe'tirãputa Jesucristore ějõpeorã ducawatise moo'o. ²⁹ Marĩ Jesucristo yarã ni'i. Tojo weerã Abrahã pãrãmerã nituriarã waro ni'i. Õ'acũ Abrahãrẽ ní'caronjõta marĩrẽ weegusami. Abrahã wee'caronjõ ějõpeocã, marĩrẽ yu'ruogusami.

4

¹ Musãrẽ queose me'rã werenemogũti. Wĩ'magũ cũ pacũ cũuatjere ñe'eacjũ

masātu'ajatimigũ, maata ñe'etisami. Nipe'tise cũ ye nimicã, da'raco'tegũ weronojõ nisami. ² Æpērã masã cūrẽ co'tesama. Cũ na dutise doca nisami. Cũ ye niatje quẽ'rãrẽ ï'anurũbosasama. Cũ pacu cũ wẽrĩse ðuporo ni'cã numũ tere wiatji numũrẽ besesami. “Ti numũ ejacã, nipe'tisere yu'u macũrẽ wiaya”, nisami. Tojo weerã ti numũ nicã, nipe'tisere cūrẽ wiape'ocã'sama. Tere wiáca be'ro cũ da'raco'tegũ weronojõ nitisami majã. ³ Marĩ quẽ'rã Jesucristore ãjõpeose ðuporo marĩ ñecũsumua weemũjãti'quere wéerã, ã'rĩ weronojõ níni'cãrã niwũ yujupũ. Te dutise me'rã nĩrã, ãpērãrẽ da'rawã'ñaco'terã weronojõ nicãrã niwũ. ⁴ Tojo nimicã, Õ'acũ pe'e cũ queoca numũ nicã, queoro a'ti turipãre cũ macũrẽ o'ócũ niwĩ. Cũ Õ'acũ macũ nimigũ, ni'cõ numiopũre bajuacũ niwĩ. Cũ judío masũ nígũ, Moisé dutise doca nicũ niwĩ. ⁵ Moisé dutise doca nĩrãrẽ yu'rũweticã uagu, Õ'acũ cũ macũrẽ o'ócũ niwĩ. Narẽ yu'rũogũ, Jesucristo curusapũ wẽrĩcũ niwĩ. Õ'acũ põ'rã wa'adutigũ marĩrẽ tojo weecũ niwĩ. ⁶ Õ'acũ marĩrẽ yu'u põ'rã nitojama nígũ, marĩrẽ cũ macũ me'rã Espíritu Santure o'ócũ niwĩ. Tojo weerã Õ'acũrẽ “Pacu”, pisumasĩ'i. ⁷ Marĩ Jesucristo yu'rũono'cãrã niyurã, ãpērãrẽ da'raco'terã weronojõ niwe'e majã. Ni'cãrõacãrẽ Õ'acũ põ'rã nitoja'a. Tojo weerã nipe'tise cũ o'oa'tjere ñe'erãsa'a.

*Pablo Galaciãjãrãrẽ na Jesucristore
ãjõpeodu'usĩ'rĩcã tu'ogu cũ wãcũque'ti'que ni'i*

8 Mūsų todūporopure Ō'acūrē masīticārā niwū. Āpērānojōrē ējōpeocārā niwū. Narē Ō'acūrē weronojō ī'acārā niwā. Narē ējōpeorā, na dutise doca niwā'ñarā weronojō nicārā niwū. Mūsų ējōpeo'cārā Ō'acū mejēta nicārā niwā.

9 Ni'cārōacārē mūsų Ō'acūrē masī'i. Cū pe'e mūsų masī'mu'tācu niwī. Cūrē ējōpeoca be'ro todūporopu mūsų ējōpeo'quere du'ucā'cārā niwū. Mūsų ējōpeomu'tā'que mejō nise ni'i. Wapamarī'i. Ni'cārōacārē Moisé dutisere wéerā, mūsų ējōpeomu'tā'quere ējōpeorā weronojō weerā weesa'a. ¿Todūporopu da'rawā'ñaco'te'cārā weronojō nisī'rīsari tja?

10 Mūsų a'tiro wācūmisa'a. "Judío masā weewūasenojōrē ticuse bosenuṁmūrī cuorā, yu'rūrāsa'a", nimisa'a. Tere wācūrā, soowūase nuṁmūrīrē, ma'ma mujīpūrē, no'o bosenuṁmūrī nisenojōrē weesa'a.

11 ¿Yū'u mūsų masārē mejō waro bu'epari? nīgū, ña'arō tu'oña'sa'a.

12 Acawererā, yū'u mūsų a'tiro weecā ūasa'a. Mūsų judío masā nitirā Moisé dutisere weeticārā niwū. Yū'u quē'rā mūsų weronojō te dutisere weewe'e majā. Ni'cārōacārē masī'i. Jesucristo ējōpeose me'rā dia'cū marī yu'rūrāsa'a. Tojo weegu judío masū nimigū, Jesucristo ējōpeogu, Moisé dutisere du'ucā'wū. Yū'u weronojō mūsų weecā ūasā'a. Yū'u mūsų masārē todūporopu bu'ecā, yū'ure ne ña'arō weet-imiwūba.

13 Mūsų masīsa'a. Yū'u dutititjagū, mūsų tiropure Jesucristo masārē yū'ruose que-tire bu'ewu.

14 Yū'u dutiticā, mūsų diasā niwū. Mūsų yū'u dutiwi'i nimicā, yabitiwu.

A'tiro pe'e weewu. Ni'cũ Õ'acũrẽ wereco'tegu
 u'musepu nigũrẽ weronojõ põtẽrĩme'ricã'wũ.
 Jesucristore musã ñe'ebo'caro weronojõ yu'ure
 añurõ weewu.

¹⁵ Musã toduporopu yu'u me'rã e'catimi'que
 ¿de'ro wa'ari? Musã titare yu'ure ma'írã, musã
 weetamuta basioro weebopã. No'o musã ye
 caperiputa yu'ure tuwee o'osãjãbopã. ¹⁶ ¿Yu'u
 diacjũ werese ye bu'iri yu'ure ï'atu'tirã weeti?
 ¿Diacjũ nisere tu'osĩ'rĩtisari?

¹⁷ Musãrẽ mejẽcã bu'esijari masã yu'u
 weronojõ añusere uasãrã mejẽta weesama.
 Musãrẽ na añurõ ucũta'sasama. Yu'u me'rã
 pe'e e'catidutitirã tojo weesama. Tojo nicã
 na bu'ese pe'ere sirutuato nĩrã tojo weesama.

¹⁸ Æpẽrã musãrẽ weetamucã, añu nisa'a. Añurõ
 weesĩ'rĩse me'rã weetamucãma, añu nisa'a.
 Weetamurã wee'e nĩrã, tojo weetamunu'cũcã'to.
 Yu'u topu nicã dia'cũ weetamuta'saticã'to.

¹⁹ Yu'u me'rã musã tu'satimicã, yu'u põ'rãrẽ
 weronojõ ma'i'i. Musãrẽ wãcũgũ, pũrõ
 bujaweti'i. Ni'cõ nijĩpaco co macũrẽ wuatji
 duporoacã pũrĩse pi'etisamo. Co weronojõta
 yu'u quẽ'rã musã Jesucristore ãjõpeocã uasãgũ,
 pũrõ pi'eti'i. Musã Jesucristo weronojõ
 nisetica be'ropu ejerisãjãgũti. ²⁰ Yu'u musãrẽ
 werenemoacjũ musã tiropu nicã'sĩ'rĩmisa'a.
 Yu'u yoaropu nĩgũ, de'ro weebosau.

Puarã numia Agar, Sara ye queti ni'i

²¹ Musã a'tiro wãcũmisa'a. “Moisẽ dutis-
 ere wéerã, Õ'acũ me'rã añurõ nicã'rãsa'a”,
 nimisa'a. Tojo wãcũmirã, Moisẽ dutisere que-
 oro masĩtisa'a. Queoro masĩrã pũrĩcã, musã

wācūrōnojō wācūtibopā. ²² Moisé cū basuta Abrahā yere a'tiro ojacu niwī. Abrahā puarā ɯmua pō'rāticu niwī. Ni'cūrē Agar wāmetigo cūrē da'raco'tego me'rā pō'rāticu niwī. Apīrē cū nūmodiácjũ Sara me'rā pō'rāticu niwī.

²³ Agar āpērā numia weronojōta wī'magũ boca, pō'rātico niwō. Sara pe'ema bucuo waro niyucā, wī'magũ bocata basioticaro niwũ. Ō'acũ weetamuse me'rā core wī'magũ bocata basiocā weecu niwī. Cū Abrahārē nicu niwī: “Mu'ɯ nūmo ni'cũ pō'rātigosamo”, nicu niwī. Cū ní'caronojōta wī'magũ pō'rātico niwō.

²⁴⁻²⁵ A'tiro wee'que me'rā marī masī'i. Na puarā numia Ō'acũ cū puaro dutise marīrē cūu'que weronojō ni'i. Agar ɯrũgũ Sinaí wāmeticju queose weronojō nimo. Tigupɯ Ō'acũ Moisére dutise cūucu niwī. Tigɯ Arabia di'tapɯ nisa'a. Agar macũ cū paco da'raco'tego niyucā, cū quē'rā da'raco'tegɯ nicu niwī. Ti curuapɯ bajuasiruturā nipe'tirā da'raco'terā nima. Āpērā dutisere weewā'ñaco'tema. Apeyema tja a'tocatero Jerusalēpɯre añurō Moisé dutisere weerā nisama. Agar ti macārē queose weronojō nimo. Nipe'tirā Moisé dutisere weerā Agar ya curuacjārā weronojō da'raco'terā nima. Tojo weerā na Moisé dutise doca nima.

²⁶ Sara pe'e a'tiro nimo. Jesucristore ējōpeorā queose weronojō nimo. Co Abrahā nūmodiácjũ nico niwō. Cūrē da'raco'tego mejēta nico niwō. Marī Jesucristore ējōpeorā co weronojō ni'i. Moisé cū dutise doca niwe'e. Tojo nicā co Jerusalē ɯ'mɯsepɯ nirī macā queose weronojō

nimo. Ti macã marĩ Jesucristore ějõpeorã niatji macã ni'i. ²⁷ Ō'acũ ye queti ojáca pũrĩpũ Isaía cũ oja'que a'tiro ni'i:

Numio, mũ'ũ põ'rã marĩmigõ, e'catiya.

Wĩ'marã na wũarã pũrĩse tũ'oña'sere tũ'oña'timigõ, e'catiya.

Mũ'ũ põ'rãmarĩmicã, be'ropũre mũ'ũ pãrãmerã pãjãrã nirãsama.

Apego, marãpũ me'rã nigõ nemorõ pãrãmerãtigosa'a, ni ojacũ niwĩ.

A'te oja'que a'tiro nisĩ'rĩrõ wee'e. Jesucristore ějõpeorã Moisé dutisere weerã nemorõ pãjãrã nirãsama.

²⁸ Acawererã, marĩ Sara macũ Isaa weronojõ ni'i. Ō'acũ Abrahãrẽ ní'caronojõta Sara Isaare wũaco niwõ. Marĩrẽ Ō'acũ cũrẽ ní'caronojõta cũ põ'rã wa'acã weemi. ²⁹ Duporopũre Sara macũ Espĩritu Santu tutuaro me'rã bajuacũ niwĩ. Da'raco'tego macũ Ismae cũrẽ ĩ'atu'ticũ niwĩ. A'tocatero quẽ'rãrẽ tojota ni'i. Moisé dutisere weeri masã marĩ Jesucristore ějõpeorãrẽ ĩ'atu'tisama.

³⁰ Ō'acũ ye queti ojáca pũrĩpũ Ismae, Isaa ye cjasere a'tiro ojano'caro niwũ: "Da'raco'tego macũ cũ pacũ cũosere ñe'etisami. Cũ numodiácjũ me'rã põ'rãti'cũ pe'e ñe'egũsami. Tojo weegũ da'raco'tegore cõ macũ me'rãta cõ'aõ'ocã'ña", ni ojano'caro niwũ. ³¹ Tojo weerã yũ'ũ acawererã, marĩ Jesucristore ějõpeorã Sara pãrãmerã nituriarã ni'i. Da'raco'tego pãrãmerã mejẽta ni'i. Sara macũ cũ pacũ yere ñe'e'caro

weronojōta marĩ Ō'acũ cũ pō'rārē o'ootjere ñe'erāsa'a.

5

Moisé dutise doca ninemotĩcã'ña nise ni'i

¹ Jesucristo marĩrē marĩ ñecũsumua weemujāti'que doca ní'cārārē yu'ruocũ niwĩ. Ō'acũ pō'rā wa'adutigũ marĩrē ña'arō wee'quere wērĩ wapayebosacũ niwĩ. Marĩrē toduporopure peje dutise nicaro niwũ. Ni'cārōacārē Jesucristore ějōpeorã majã titapũ ní'caronojō niwe'e. Nisoori masã musārē a'tiro nibosama. "Ō'acũ me'rã añurō nisĩ'rĩrã, Moisé dutisere weeya", nibosama. Tojo nicã, tu'otĩcã'ña. Tere weeticã'ña. Musã tere wéerã, da'raco'terã weronojō wa'arāsa'a tja.

² Tu'oña'rē musã. Yu'u musārē wereguti. Musã "Ō'rēcju yapa caserore yejecō'ase me'rã Ō'acũ ũsārē yu'ruogusami", nitĩcã'ña. Musã tojo nicã, musārē Jesucristo wērĩbosa'que ne wapamarĩrōsa'a. ³ Musārē ninemogũti. Tojo wãcũsetirã pũrĩcã nipe'tise Moisé cũ dutisere weepe'ocã'ña. Ni'cārē weemaacusiaticã'ña. ⁴ Musã Moisé dutise me'rã yu'rurāsa'a nĩrã, Jesucristore du'urã wee'e. Cũ ma'ise me'rã musārē añurō weebo'quere bajuriorã wee'e. ⁵ Ũsã musã weronojō wãcũwe'e. Espĩritu Santu weetamurō me'rã a'tiro wãcũ'u. Ō'acũ marĩrē "Jesucristore ějōpeose me'rã añurã nima", nigũsami. Tojo ni-atjere ějōpeose me'rã yucue'e. ⁶ Marĩ Jesucristo yarã ni'i. Ō'acũ ĩ'orōpure ò'rēcju yapa caserore yejecō'ano'se, yejecō'ano'tise wapamarĩ'i. Marĩ

Jesucristore ĕjōpeotjāřā, āpērārē ma'i'i. Te pūrīcā wapati'i.

⁷ Mūsā Jesucristore ĕjōpeoca be'ro cūrē añurō siruturā weemiwā. ¿Noa mūsārē diacjū ĕjōpeomi'quere weremaasoomitito?

⁸ A'tema Ō'acūrē dióticā'ña. Cū dojorētipī. Cúta mūsārē Jesucristore ĕjōpeocā weecu niwī. ⁹ Masā na ucūwūase a'tiro ni'i: “Pā bucuacā weese cā'rōacā morēmicā, nipe'tiro pāpū se'sa wa'asa'a.” Mejēcā weremaasosijari masā a'te weronojō nisama. Na bu'ese na pejetirācā nimicā, pā bucuacā weese weronojō bucuawā'cārō wee'e. Nipe'tirā Jesucristore ĕjōpeorārē dojorēwā'cārā weema. ¹⁰ Na tojo weesere yu'u wācūque'tiwe'e. Mūsā quē'rā yu'u weronojō Jesucristore ĕjōpeorā ni'i. Tojo weerā mūsā, yu'u tu'oña'cā, yu'u weronojō weerāsa'a. Mūsārē dojorēsī'rīse wa'asome. Ō'acū mūsārē dojorēsī'rīgūnojōrē bu'iri da'regusami.

¹¹ Acawererā, āpērā yu'ure a'tiro nisama: “Pablo masārē Ō'acū me'rā añurō nisi'rīrā, a'tiro weeya' nimi. Ō'rēcju yapa caserore yejecō'aña nisere bu'ecusiagu weemi”, nisama. Na tojo nima'acārā weema. Yu'u tojo nicāma, judío masā yu'ure ña'arō weetibosama. Yu'u Jesucristo curusapū wērīse me'rā yu'rūrāsa'a nise dia'cūrē were'e. Te ye bu'iri yu'ure ña'arō weema. ¹² Mūsā Jesucristore ĕjōpeorārē dojorēcusiāsama. Mūsārē dojorērārē a'tiro weecā ūasa'a. Na mūsā tirore ne ninemoticā'to.

¹³ Acawererā, Ō'acū mūsārē Moisé dutise doca niato nígū mejēta cūucu niwī. Mūsā

“Moisé dutise doca niwe'e” nimirã, “No'o ũsã ña'arõ ɯaripejasere weerãti”, niticã'ña. A'tiro pe'e weeya. Āpērãrē ma'írã, weetamuña.
 14 Marĩ Moisé dutise nipe'tisere ni'cārõputa neonɯ'cõmasĩ'i. A'tiro ni'i: “Marĩ basu ma'irõnojõta āpērã quē'rãrē ma'irõɯa'a”, ni'i.
 15 Mũsã a'merĩ ma'iti, a'metu'ti, ucjarã pũricã, wa'icurã a'mequērã weronojõ weerã wee'e. Mũsã basuta ducawati, masãpe'tirã weerãsa'a. Tojo wa'ari nírã, tɯ'omasĩ, nisetiya.

Espíritu Santu weedutisere weerõɯa'a nise ni'i

16 Mũsãrē a'tiro wereguti. Espíritu Santu mũsãrē weedutironojõta weenu'cũcã'ña. Mũsã tojo wéerã, ña'ase mũsã ɯaripejasere weesome.
 17 Marĩ ña'arõ weesĩ'rĩse, marĩ ɯaro weese ni'i. Espíritu Santu cũ ɯase mejēta ni'i. Te ni'cārõnojõ niwe'e. Espíritu Santu cũ weedutise añuse ni'i. Ña'arõ weesĩ'rĩ, ɯaripejase niwe'e. A'te púaperi a'mequē'e. Tojo weerã marĩ añurõ weesĩ'rĩmirã, weetisa'a. Espíritu Santu cũ ɯasere wéerã, ña'arõ ɯaripejase pe'ere weewe'e.
 18 Marĩrē Espíritu Santu sɯ'ori añurõ weeset-icã, “Moisé dutise me'rã marĩ yɯ'rurãsa'a”, ni wãcũtisa'a majã.
 19 No'o ña'arõ wee ɯaripejasere maata masĩno'o. Tere wéerã, a'tiro weesama. Na numosãnumia, na marãpusumua nitirãrē a'metãrãsama. Ña'ase bujicã'sama. Na nipe'tise ña'ase ɯaripejasere ne bopoyase marĩrõ weesama. 20 Ō'acũ mejētare, āpērãnojõrē ějõpeosama. Tɯ'oña'rĩ masã yai weesenojõrē weesama. Ĩ'atu'tisama. A'merĩ wapasama.

Āpērārē doesama. Sajatiro weemicā, uayasama. Na tu'sase dia'cūrē weecā'sama. Na ye se'sarore wācūsama. Na ni'cārō me'rā a'merī nimi'cārā đucawatisama. ²¹ Ĥosepija nisama. Masārē wējēcō'asama. Que'asama. Que'arā, ña'arō weesere yu'rūoquejocā'sama. Tojo nicā apeye peje a'te weronojō weenemosama. Musārē toduporopu ní'caronojōta werenemogūti tja. No'o tenojōrē weesetigunojō Ō'acū wioḡu nirōpu u'mūsepū wa'asome.

²² Espíritu Santu pe'e marīrē su'ori a'tiro weeseticā weesami. Āpērārē ma'isa'a. E'catise cūosa'a. Marī ya ejeripō'rāpu añurō tu'oña'sa'a. Marīrē ña'arō weecā, uatisa'a. Āpērārē pa-jaña'sa'a. Narē añurō weesa'a. Queoro, di-acjū weeme'rīcā'sa'a. ²³ “Āpērā yu'rūoro ni'i”, ni tu'oña'tisa'a. Ña'arō weesere weesī'rīmirā, weetisa'a. A'te Espíritu Santu me'rā weese añuse dia'cū ni'i. Tojo weero a'tere ne ni'cārō dutiro “Weeticā'ña” ni cā'mota'aro marī'i. ²⁴ Marī Jesucristo yarā nitjīarā, ña'arō uaripeja niseti'quere du'ucā'a majā.

²⁵ Espíritu Santu marīrē Ō'acū me'rā ninu'cūcā weemi. Tojo weerā Espíritu Santu wee-dutironojōta weesetiroḡa'a. ²⁶ Marī “Āpērā yu'rūoro ni'i” nise me'rā narē uacā weeticā'rā. “Na yu'rūoro ni'i”, niticā'rā. A'merī uoticā'rā.

6

Pablo a'merī weetamudutise ni'i

¹ Acawererā, ni'cū Jesucristore ėjōpeoḡu apetero ña'arō weebosami. Cū tojo weecā,

Jesucristore añurõ ejõpeorãnojoõ cûrẽ weetamuña. Cûrẽ “Ña'arõ weesere du'uya”, niña. Õ'acûrẽ acobojose sêrĩdutiya. Tere weetamurã, pajaña'se me'rã weeya. Musã quẽ'rã ña'arõ weeri nírã, musã yere wãcũnrũña. ² Musã ãpêrãrê no'o mejêcã wa'acã, a'merĩ weetamuña. Tojo weerã Jesucristo dutisere queoro weerãsa'a.

³ Apetero ni'cũ “Yũ'u ãpêrã yũ'rũoro ni'i”, ni wãcũsami. Cũ ãpêrã yũ'rũoro nitimigũ, mejõ waro wãcũma'acã'sami. Tojo nígũ, cũ basuta nisoogu weemi. ⁴ Marĩnucũ ¿añurõ weemiti yũ'u? nígũ, marĩ weesere beserũa'a. Añurõ wéeca be'ro “Ãpêrã yũ'rũoro añurõ weepã” nirõ marĩrõ marĩ ye pe'ere e'catiroũa'a. ⁵ Marĩ ni'cãrêrã marĩ wee'quere Õ'acûrẽ yũ'tirãsa'a. Tojo weerã marĩnucũ cũ cũu'quere weerũa'a. ⁶ Musã Jesucristo ye queti bu'erãrê weetamuña. Musã cuosere narê ducawaaya.

⁷ Musã a'tere masĩña. Õ'acûrẽ ña'arõ bujicã'a, cûrẽ ña'arõ weedu'tita basiowe'e. “Õ'acũ yũ'u ña'arõ weecã, bu'iri da'reesome”, ni wãcũticã'ña. Musãrê queose me'rã wereguti. Marĩ otese ducã otecã, marĩ ote'quenojõta pĩ'rĩ ducatisa'a. Marĩ weesetise quẽ'rã te weronojõ ni'i. Marĩ weesetironojõta mejãrõta tja bocarãsa'a. ⁸ Ni'cũ ña'arõ ñaripejasere weegũnojõ ña'asere bocagusami. Õ'acũ cûrẽ bu'iri da're bajoriogusami. Apĩ Espíritu Santu ñaronojõ weegú pe'e añusere bocagusami. Cũ Õ'acũ tiropu catinu'cũcũsami. ⁹ Tojo weerã añusere wéerã, marĩ caributiticã'rã. Marĩ caributiticã, Õ'acũ añusere queoro marĩrê o'ogusami. ¹⁰ Tojo weerã

nipe'tirārē marī pōtēorō añurō weerā. Jesucristore ējōpeorā pe'ere añurō weeyu'rūnū'cārā.

Pablo weretuo'que ni'i

¹¹ Mūsārē añurō ī'adutigu pacase o jaguti. A'te nituose daripure yu'u basuta oja'a.

¹² Mūsārē ō'rēcju yapa caserore yejecō'adutiri masā narē āpērā añurō wācūcā ɰarā, tojo weedutisama. Marī Jesucristo curusapu yu'ruose quetire bu'ecā, judío masā marīrē tu'ti, ña'arō weema. Na te pe'ere ɰatirā, mūsārē tojo yejecō'adutisama.

¹³ Na yejecō'adutiri masāmarīcā nipe'tise Moisé dutisere weepe'otima. Tojo weepe'otimirā, mūsārē yejecō'adutima. Na a'tiro nisī'rīrā, tojo weesama. “Ūsāta Galacia di'tacjārārē Moisé dutisere weecā weepu” nisī'rīrā, tojo dutisama.

¹⁴ Yu'u pūrīcā na weronojō niwe'e. Jesucristo marīrē yu'rūogu curusapu wērī'que pe'ere were'e. Yu'ure “Āpērā yu'rūoro nimi” niato nigū mejēta were'e. Yu'u Jesucristo wērīse me'rā a'ti turicjārā na ɰaripejasere du'ucā'wū. Yu'u tere wācūnūrūwe'e majā.

¹⁵ Ō'acū ī'orōpore ō'rēcju yapa caserore yejecō'ano'se, yejecō'ano'tise wapamarī'i. Marī Jesucristore ējōpeose, tojo nicā marī ña'arō weeseti'quere ducayuse pūrīcā wapati'i.

¹⁶ Nipe'tise yu'u bu'e'quere weesiruturārē Ō'acū na ye ejeripō'rārīpu ejerisājācā weeato. Narē pajaña'to. Nipe'tirā cū yarārē tojo weeato.

¹⁷ Yu'u Jesucristo ye quetire bu'ecā, na yu'ure tārā, cāmida're'que wā'ña'a. Na tojo wee'que me'rā Jesucristore yu'u da'raco'tesere

ĩ'o'o. Tojo weerã ni'cãcã me'rã ne ni'cũ yu'ure
caribonemoticã'to. Yu'u bu'esere ucũ maa-
soonemoticã'to.

¹⁸ Marĩ wiogu Jesucristo musã nipe'tirãrẽ
añurõ weeato. Musãrẽ yu'u acawererãrẽ
weronojõ ma'i'i.

Tocã'rõta oja'a.

Pablo

**Õ'âkã hi yeere uúkũri turi Tukano
New Testament in Tucano (BR:tuo:Tucano)**

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tucano

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tucano [tuo], Brazil

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tucano

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2020-12-01

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Feb 2024 from source
files dated 31 Aug 2023

00ebd04f-7b0d-5a72-9407-eb53ae2bd086